

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5To/74/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2323010134
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Žovinec
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2323010134.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Žovinca a sudcov Mgr. Kristíny Ferencziovkej a Mgr. Michala Polláka, v trestnej veci obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX, pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, o odvolaní prokurátora Okresnej prokuratúry Galanta proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 20.03.2023 č. k. 0T/36/2023 - 69, na verejnom zasadnutí konanom dňa 26.10.2023 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Galanta zamietá.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Galanta rozsudkom zo dňa 20.03.2023 č. k. 0T/36/2023 - 69, rozhodol o obžalobe podanej na obžalovaného A. B. tak, že ho uznal za vinného, že dňa 04.03.2023 v čase o 10.11 hod. v Žihárce po miestnej komunikácii pred domom č. XXX viedol po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov ako vodič osobné motorové vozidlo Renault Clio Thalia EČ: B., pričom mu bola dychovou skúškou o 10.13 hod. nameraná hodnota 0,97 mg/l alkoholu v dychu a o 10.28 hod. hodnota 1,12 mg/l alkoholu v dychu, teda vykonával v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, činnosť, pri ktorej by mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku, čím spáchal úmyselný prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona.

Za to ho odsúdil: Podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 3 Trestného zákona, s poukazom na § 36 písm. l) Trestného zákona, na trest odňatia slobody v trvaní 2 (dva) mesiace. Podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona s poukazom na § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona výkon uloženého trestu podmienene odkladá a podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona určuje skúšobnú dobu podmienene odsúdenia s probačným dohľadom v trvaní 1 (jeden) rok a 6 (šesť) mesiacov. Podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona, s poukazom na § 51 ods. 4 Trestného zákona, počas skúšobnej doby podmienene odsúdenia ukladá povinnosti: príkaz podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo sa zúčastniť na psychologickom poradenstve zameranom na škodlivosť užívania alkoholu. Podľa § 61 ods. 2 Trestného zákona na trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel v cestnej premávke v trvaní 1 (jeden) rok a 6 (šesť) mesiacov.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie v zákonom stanovenej lehote prokurátor, proti výroku o treste, v neprospech obžalovaného.

3. Podané odvolanie prokurátor bližšie odôvodnil podaním zo dňa 25.04.2023, v ktorom uviedol nasledovné (skrátene):

3.1. S rozhodnutím súdu čo do druhu a výšky uloženého trestu, resp. podmienene odsúdenia jeho výkonu, sa nestotožňujem.

3.2. Vzhľadom na okolnosti prípadu, najmä na množstvo zisteného alkoholu v dychu, ktoré predstavovalo 0,97 mg/l vydychovaného vzduchu, čo po prepočte činí 2,02 promile, je nevyhnutné vychádzať pri ukladaní trestu zo všetkých okolností prípadu spáchania daného trestného činu, t. j. okrem iného zohľadniť najmä (nie však výlučne) množstvo požitého alkoholu vodičom motorového vozidla.

Pokiaľ teda v prejednávanej príhode obvinený vykonával jazdu s osobným motorovým vozidlom v stupni ťažkej opitosti, keďže nafúkal cez 2 promile, jednalo sa o stav, ktorý mu bez akýchkoľvek pochybností vykonávať túto činnosť znemožňoval a činil ju obzvlášť nebezpečnou. Stupeň opitosti páchatela je potrebné vždy zohľadňovať v rámci skúmania závažnosti spáchaného prečinu a mal by byť zohľadnený aj pri individualizácii trestnej sankcie. Je potrebné si uvedomiť, že za daných okolností sa motorové vozidlo v rukách takto alkoholom ovplyvneného páchatela mení na zbraň a táto je v zásade neovládateľná, resp. neovládateľná v dostatočnom rozsahu. Riziko spôsobenia škody či ublíženia na zdraví, resp. ešte ďaleko horšieho následku, je potom mimoriadne vysoké a pokiaľ obvinený vedomý si takéhoto rizika sa toto rozhodol dobrovoľne podstúpiť, je povinný znášať následky z toho plynúce.

3.3. V nadväznosti a uvedené sa potom nepodmienečný trest odňatia slobody nejaví ako neprimeraný. Mám zato, že krátky nepodmienečný trest odňatia slobody by vyššie uvedené požiadavky jednotlivých zásad ukladania trestov nepochybne naplnil, rovnako tak sú bežné prípadné uloženie dlhšieho trestu zákazu činnosti. Nie je namieste ukladať prísne sankcie iba pri poruchovom následku trestného činu, pretože v prípade dopravných nehôd pod vplyvom alkoholu s tragickými následkami sú tieto už nezvratné a žiadny, teda ani prísny trest vodičovi, nenahradí ujmu, ktorú už spôsobil poškodeným pozostalým. Pri prísnejších trestoch v prípade ohrozovacieho trestného činu podľa § 289 Tr. zák. tieto naopak môžu viesť k tomu, aby si vodič svoju chybu dostatočne uvedomil a už ju nikdy nezopakoval, teda môže byť naplnená preventívna funkcia trestu vo vzťahu k ďalšej trestnej činnosti s nezvratnými následkami.

3.4. Vzhľadom k uvedenému preto prokuratúra pristupuje k sprísňovaniu návrhov trestov pri tomto druhu trestnej činnosti oproti minulosti v reakcii na dlhodobu nepriaznivý vývoj predmetnej trestnej činnosti, kde v rámci kompetencií prokuratúry v trestnom konaní jedným zo spôsobov, ako je možné pokúsiť sa zabezpečiť vyššiu generálnu prevenciu pred páchaním tejto trestnej činnosti, je sprísniť návrhy trestov, aby v prípade, ak aj súdy postupne prikrôčia k sprísneniu trestných sankcií, toto malo dostatočný, resp. lepší odradzujúci efekt od ďalšieho páchania takejto trestnej činnosti, čím sa prispeje k znižovaniu tejto trestnej činnosti, resp. i súvisiacej trestnej činnosti (dopravné nehody pod vplyvom alkoholu). Okrajovo je potom možné poukázať tiež na pretrvávajúci trend vysokého počtu trestných činov ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., kde napriek ich dostatočnej medializácii nedochádza k zásadnejšiemu poklesu páchania daného trestného činu. Účinným prostriedkom na zníženie uvedených trestných činov by mohlo byť tiež sprísnenie návrhových opatrení trestov zo strany prokurátorov. V ostatnom období súdy začali vo väčšej miere ukladať i nepodmienečné tresty odňatia slobody za predmetný trestný čin aj v prípadoch tzv. prvopáchatel'ov, a to aj v rámci Trnavského kraja, kde viaceré takéto rozhodnutia sú už aj právoplatné.

3.5. Skutočnosť, že obžalovaný v minulosti nebol súdne trestaný, nepredstavuje zákonnú prekážku na uloženie takéhoto trestu a nemala by predstavovať ani pre ostatných potenciálnych páchatel'ov garanciu, že ak v minulosti neboli odsúdení, tak za jazdu pod vplyvom alkoholu na prvý krát nedostanú nepodmienečný trest. Súdom uložený podmienečný trest odňatia slobody v trvaní 2 mesiace s podmienečným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 1 rok a 6 mesiacov s probačným dohľadom považujem vzhľadom na všetky vyššie uvedené dôvody za neprimerane mierny, v rozpore s ustanovením § 34 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. Za mierny tiež považujem trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel v cestnej premávke v trvaní 1 rok a 6 mesiacov, ktorý navrhujem zvýšiť a tiež uložiť aj trest prepadnutia veci - motorového vozidla, s ktorým bol spáchaný trestný čin, ktorý je spôsobilý prispieť k efektívnemu naplneniu účelu trestu.

3.6. Z uvedených dôvodov preto navrhujem, aby Krajský súd Trnava v zmysle ustanovenia § 321 ods. 1 písm. d), písm. e), ods. 2 Tr. por. zrušil odvolaním napadnutý rozsudok Okresného súdu Galanta vo výroku o treste a aby v zmysle ustanovenia § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovanému uložil primeraný a zákonný trest.

4. Na rozhodnutie o odvolaní obžalovaného nariadil tunajší súd verejné zasadnutie, ktoré sa vykonalo v prítomnosti obžalovaného a prokurátora. Na verejnom zasadnutí prokurátor zotrval na svojom odvolaní. Obžalovaný uviedol, že uložený trest považuje za dostatočný.

5. Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku:

1) Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

3) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,

b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo

c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

6. Krajský súd v Trnave ako odvolací súd podľa § 315 Trestného poriadku preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 316 Trestného poriadku a zistil, že nie je dôvod na zamietnutie odvolania v zmysle § 316 ods. 1 Trestného poriadku, ani na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku. Odvolanie podal prokurátor ako oprávnená osoba, v zákonnej lehote a proti výroku o treste, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný. Po preskúmaní napadnutého rozsudku v rozsahu a z dôvodov vymedzených odvolateľom, dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

7. Prokurátor napadol odvolaním výroky o treste, ich neprimeranú miernosť.

8. Prvostupňový súd odôvodnil odvolaním napadnutý výrok o treste tým, že mohol obžalovanému uložiť trest odňatia slobody v zákonnej sadzbe do 1 roka. U obžalovaného zistil 1 poľahčujúcu okolnosť - priznal sa k spáchaniu trestného činu a úprimne ho oľutoval, a žiadnu priťažujúcu okolnosť. Pri prevahe poľahčujúcich okolností sa horná hranica trestnej sadzby znížila o jednu tretinu rozdielu hornej a dolnej hranice trestnej sadzby na 8 mesiacov. Čo sa týka druhu trestu, uviedol, že vzhľadom na osobu páchatel'a, ktorá žije celý život bezúhonným životom a ani v cestnej premávke sa počas skoro 40 rokov čo má vodičské oprávnenie, nedopustil doslova žiadnych priestupkov, ako aj povahu spáchaného prečinu, ktorý je ohrozovacím trestným činom s trestnou sadzbou do 1 roka, považoval súd za najvhodnejší peňažný trest, prípadne trest odňatia slobody. Vzhľadom na finančnú situáciu obžalovaného súd peňažný trest neuložil, keďže nie je zrejmé, či ho bude schopný zaplatiť. Uložil trest odňatia slobody pri spodnej hranici trestnej sadzby. U obžalovaného vzhliadol splnenie podmienok pre podmienený odklad výkonu trestu, keďže sa jedná o jeho prvé odsúdenie, nebol doteraz súdne trestaný, žil riadnym životom, svoj skutok si uvedomuje a má k nemu kritický postoj, a vzhľadom na uvedené určil skúšobnú dobu podmieneného odsúdenia pri dolnej hranici v trvaní 1 rok a 6 mesiacov. Keďže sa však nejedná o jeho prvé previnenie v súvislosti s alkoholom, uložil mu súd aj probačný dohľad s povinnosťou podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo poradenstvu, ktoré mu pomôžu získať kritický náhľad na škodlivosť užívania alkoholu, aby sa takáto situácia už neopakovala. Keďže sa jedná o úmyselný trestný čin spáchaný v súvislosti s vedením motorového vozidla, uložil súd i trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel v trvaní 1 rok a 6 mesiacov, v čom zohľadnil dĺžku, po ktorú má vodičské oprávnenie a nedopustil sa v doprave žiadnych priestupkov.

9. Zistenia, ktoré súd vyvodil z vykonaných dôkazov, sú podľa názoru odvolacieho súdu, správne. Rovnako sú správne aj závery, ku ktorým prvostupňový súd dospel. Zistené skutočnosti vyhodnotil jednotlivo, aj vo vzájomných súvislostiach a logickým spôsobom, preto nemožno týmto záverom vytknúť žiadnu nesprávnosť, ktorá by mala za následok potrebu zrušenia preskúmaného výroku o treste.

10. Oproti názoru prokurátora, ktorý vo svojom odvolaní akcentuje všeobecné kritéria pre ukladanie trestov za tento druh trestnej činnosti, ako aj význam účelu trestu, ktorý sleduje naplnenie tzv. generálnej prevencie, je potrebné dať v tomto prípade dôraz na nevyhnutnosť individualizácie trestu. Odvolací súd je názoru, že je potrebné uložiť taký trest, ktorý bude pre konkrétneho páchatel'a trestnej činnosti spôsobilý naplniť najmä účel tzv. individuálnej prevencie. V osobe obžalovaného ako páchatel'a trestnej činnosti, nejde o kriminálne narušenú osobnosť, nejde o osobu, ktorej trest by mal byť výstrahou pre iných páchatel'ov rovnakého druhu trestnej činnosti. Držiteľ vodičského oprávnenia, ktorý sa (až do času spáchania trestného činu) správa vo vzťahu k právnym normám, ktorých dodržiavanie sa v cestnej premávke vyžaduje, tak ako obžalovaný, je málo (posudzované vo vzťahu k prípadom, ktoré sú súdu známe z jeho činnosti). Obžalovaný vyjadril ľútosť nad spáchaním trestného činu a niet prečo neveriť tomu, že táto je úprimná. Možno uzavrieť, že spáchanie posudzovaného trestného činu, bol ojedinelý exces, z inak riadneho vedenia života. Ukladať takémuto páchatel'ovi trestnej činnosti tak prísny trest, ako to navrhol prokurátor vo svojom odvolaní, by považoval odvolací súd za nespravodlivé. Takýto trest by skôr vyjadroval pomstu voči obžalovanému, ako snahu napraviť jeho správanie do budúcnosti a odradiť iných občanov od takéhoto protiprávneho konania.

11. S poukazom na uvedené zistenia a závery, vyhodnotil odvolací súd všetky napadnuté výroky o treste a spôsobe jeho výkonu, ako vecne správne, zákonné a spravodlivé. Preto odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietol.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.